

Corona-update Studiehandledning

Makt och påverkansprocesser i samhälle och arbetsliv (7,5 hp)

PEA422

VT 2020

Kursansvarig: Pelle Pelters, pelle.pelters@edu.su.se

Institutionen för pedagogik och didaktik

Stockholms universitet
Institutionen för pedagogik
och didaktik
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Frescativägen 54
www.edu.su.se

Telefon: 08-16 20 00 (vxl)
Telefax: 08-15 83 54
E-post: pelle.pelters@edu.su.se

Välkommen till kursen

Makt och påverkansprocesser i samhälle och arbetsliv

Kursens innehåll

"Ord efter ord efter ord är makt." (Margaret Atwood)

"I maktens väsen ligger också missbruket av den." (Immanuel Kant)

Kursen syftar till att ge kunskap om teorier om makt och påverkansprocesser. Olika mekanismer i form av kollektiva och individuella koder och föreställningar, som kan vara mer eller mindre synliga, påverkar våra handlingar i konkreta situationer. Vilken makt har vi att påverka dessa maktens mekanismer? En medveten påverkan i detta sammanhang förutsätter en insikt om de historiskt framvuxna strukturer som vi både kan upprätthålla och ifrågasätta. Det finns både konstruktiva och destruktiva maktrelationer som aktualiseras som processer av kontroll, formning och normalisering. Det finns maktens tekniker, maktens subjekt och maktens upplevelser och olika former av makt över, makt till och makt genom som skapar ett komplext nätverk av maktpåverkan.

Ett sätt att närma sig frågan om makt är att använda sig av Foucaults teoretiska perspektiv och begrepp som är väl den enskild apersonen som har påverkat diskussioner om makt som mest. Han vänder sig mot synen att makt är en ägodel eller egenskap som är enbart förtryckande och poängterar istället att makt ligger i relationer och kan skapa något, vara produktivt. Dessa olika synsätt kommer även till uttryck i de inledande citaten. För honom hör kunskap och makt så pass mycket ihop att han har pratat om makt/kunskap. Under sina olika arbetsperioder har han beskrivit olika former av makt, t.ex. en disciplinär makt, pastoralmakt, styrningsmakt och biomakt som verkar både i det stora och i det lilla (Axelsson & Qvarsebo, 2017). Vi kommer att läsa ett par av hans klassiska texter om biomaktens födelse och om governmentalitet som handlar om hur makten styr oss och hur vi styr oss själv i samma anda (Foucault, 2003).

Med genus avses den princip som ligger till grund för en social organisering och kulturell kategorisering i samhället. Denna princip använder vi människor oss av för att fördela sysslor, resurser, makt och för att kategorisera t ex yrken, färger, leksaker (Thurén, 2003, s. 11). Connell (2009) menar att genus genomsyrar alla sociala praktiker. Ett annat sätt att uttrycka sig kortfattat, och en aning förenklat, är att genus är det socialt konstruerade könet. Vad genusforskningen inledningsvis har sysslat med är att ifrågasätta och problematisera det som ansett vara naturgivet och visa på hur kön konstrueras i samhället. Feministisk poststrukturalism är en inriktning som Lenz Taguchi (2014) ansluter sig till. Den kan kortfattat beskrivas som att diskurser (Foucaults förståelse) har makt över människorna men att subjekten (individerna) också "skriver in sig" i vissa diskurser som anses åtråvärda. Annorlunda uttryckt så "görs" vi och gör oss till kvinnor och män. Målet är att upplösa kategorierna manligt och kvinnligt, som ofta ses som varandras motsats.

Under senare år har ett alltför ensidigt fokus på kön ifrågasatts och inom forskningen har fler kategorier lyfts fram, t ex klass, etnicitet, handikapp och sexualitet. För att förstå ett fenomen som diskriminering går det kanske inte att nöja sig med att konstatera att individen är en kvinna, utan andra faktorer kan vara minst lika betydelsefulla. Detta brukar betecknas som intersektionalitet, dvs. att beakta skärningspunkten mellan olika kategorier av betydelse. Ett perspektiv som använder sig av intersektionalitetens begreppet är normkritisk pedagogik, som syftar till att synliggöra och ifrågasätta det som är självklart och ' normalt' för att kunna bredda vårt normspektrum och därmed sättet för hur vi förväntas bete oss samt känna, tycka och tänka (Bromseth & Björkman, 2019).

Ett mer traditionellt maktperspektiv är hur statens styrning, nedtecknade i lagar och styrdokument, påverkar lokala praktiker inom arbetsliv och utbildning. Samtidigt finns en mängd studier som påvisat att beslut på formuleringsarenan inte alltid får genomslag på realiseringsarenan, t ex inom

utbildningsväsendet. Här kan en förklaring, av flera möjliga, vara olikheter i tolkning av styrdokumentet samt starka, (organisations-)kulturella traditioner.

Genom att perspektiv och begrepp i kursen relateras till praktiker och egna erfarenheter i till exempel yrkesliv och skolverksamhet syftar kursen till att ge fördjupade insikter om hur makt tar sig olika uttryck i såväl samhället i stort som i vardagliga situationer.

Jag välkomnar dig till en spännande studietur, nu helt på distans – lycka till!

Pelle Pelters, kursansvarig

Kursens upplägg och Athena: uppdaterad pga. Corona

Kursen genomförs som distansstudier på halvfart. I och med Copronaviruset spridning betyder det att våra planerade sammankomster utgår och att hela kursen kommer ges på distans. Kursen delas in i 4 moment ungefär 2 veckor var, med en vecka 'skrivtid' inför examination 1 och 2 i mitten och vid slutet av kursen. De 2 individuella skriftliga examinationer lämnas in på Athena.

Det som ändras konkret:

- **Samtliga studiemoment sker i form av självstudier** individuellt och i grupp, med inläsning av kurslitteratur, inspelade online-resurser, skriftliga examinationsuppgifter och diskussioner på Athena. Athena fungerar alltså även i denna kurs som ett virtuellt klassrum, ett slutet rum för de studenter som har tillhörighet till kursen.
- Istället för att vi ses på plats i total 8 timmar får ni chansen att boka in er individuellt eller i grupp på **Zoom** 4 gånger under kursens gång. Det blir 2 timmar **"jour/frågestund"** åt gången med möjlighet till att ses en mot en i max. 15 minuter eller i max. 30 minuter om ni samlar hela er grupp. Det som vi kan prata om då är sådant som ni tycker är oklart, som ni inte har förstått eller behöver ytterligare förtydligande kring. Inbokningen sker per doodle och länken kommer jag lägga ut ungefär en vecka i förväg. Dessa tider läggs vid slutet av varje kursmoment.
- **Du som funderar på att hoppa av** – hör gärna av dig innan du är helt säkert på ditt beslut! Då kan vi försöka reda ut eventuella problem.

OBS: Eftersom det här är ett något experimentellt upplägg kommer jag göra en bedömning efter första 'frågestunden' om upplägget håller. Det kan alltså hända att jag ändrar något kring Zoom-möten då. Därför är det viktigt att du håller dig uppdaterad genom att läsa dina studentmail och kolla efter nya anslag på Athena.

Nytt schema!

Vecka	DATUM	TID	INNEHÅLL
V. 13/14	23/3-5/4		Kursen börjar 23/3, Litteratordiskussion 1
Torsdag	2/4	13-15	Frågestund med Pelle på Zoom 1
V. 15/16	6-19/4		Litteratordiskussion 2
Torsdag	17/4	10-12	Frågestund med Pelle på Zoom 2
V. 17			Skrivarvecka
Må (v. 18)	27/4	23:59	Inlämning examination 1
V.18-20	28/4-12/5		Litteratordiskussion 3
Fredag	8/5	10-12	Frågestund med Pelle på Zoom 3
V.20/21	13-24/5		Litteratordiskussion 4
Tisdag	19/5	14-16	Frågestund med Pelle på Zoom
V. 22			Skrivarvecka
Må (v. 23)	1/6	23:59	Inlämning examination 2, kursen slutar 5/6

Moment 1: litteratordiskussion på Athena 1 – Makt generellt & Foucault

Syftet med kursmomentet är att introducera makt som ämne generellt samt Foucault som en av de mest kända maktteoretiker överhuvudtaget.

Uppgiftsdel A:

Litteratur: Börjesson, M. & Rehn A. (2009). BeGreppbart: Makt. Malmö: Liber.

- a) Innan du läser litteraturen skriv upp en definition av vad "makt" är för något (på c:a ½ sida) och lägg upp din text i en egen tråd i tillhörande diskussionsforum på Athena.
- b) Läs sedan boken om makt av Börjesson & Rehn.
- c) Diskutera era respektive definitioner genom att resonera på hur dessa förhåller sig till det som Börjesson och Rehn beskriver. Att diskutera betyder att du som gruppmedlem går in under varje tråd i din grupp (förutsatt att tråden läggs in under den utsatta tiden) och bidrar till diskussionen. Ett alternativ till att diskutera på Athena är att göra det via Skype, Messenger, telefon, högtalartelefon etc. Om ni väljer att inte diskutera på diskussionsforum behöver ni sedan skriva en gemensam sammanfattning av er diskussion och reflektion (ca 1-2 sidor) som ni lägger upp i forumet på Athena.

Uppgiftsdel B:

Litteratur:

- Foucault, Michel (2003): Governmentality + The birth of biopolitics (finns som pdf på Athena)
 - Axelsson & Qvarsebo (2017) Maktens skepnader och effekter: maktanalys i Foucaults anda.
- a) Läs en av texterna av Michel Foucault och använd boken av Axelsson och Qvarsebo som fördjupning och förklaring till biomakt (biopolitics) och styrningsmakt (governmentality).
 - b) Lyft fram något i texterna av eller om Foucault som du vill diskutera och skriv ett inlägg om detta på tillhörande diskussionsforum på Athena. Det kan vara något som du tyckte var bra skrivet, något som var svårt att förstå, något som "öppnade" dina ögon och gjorde att du såg på något fenomen på ett nytt sätt, något som irriterade dig och som du inte höll med om etc.
 - c) Sedan ska ni diskutera era respektive inlägg. Det kan betyda att ni kan försöka gemensamt lista ut vad Foucault menar med det han skriver, skapar en fördjupad förståelse genom att knyta till egna tankar och erfarenheter eller argumenterar för en möjligtvis avvikande syn på olika fenomen.
Även här gäller: Att diskutera betyder att du som gruppmedlem går in under varje tråd i din grupp (förutsatt att tråden läggs in under den utsatta tiden) och bidrar till diskussionen. Ett alternativ till att diskutera på Athena är att göra det via Skype, Messenger, telefon, högtalartelefon etc. Om ni väljer att **inte** diskutera på Athena behöver ni sedan skriva en gemensam sammanfattning av er diskussion och reflektion (ca 1-2 sidor) som ni lägger upp i forumet på Athena.

Avsluta detta kursmoment med att **ni som grupp skriver en lista** där ni i punktform vad som var det viktigaste ni tar med från momentet och vad som känns fortfarande oklart. Denna lista ska sedan lämnas in på inlämningsytan under Planeringar – Delmoment i kursen – Kursmoment 1 på Athena.

Diskussionen äger rum på Athena 23-5/4. Jag rekommenderar att ni genomför **uppgiftsdel A under vecka 13 och del B under vecka 14**. Både maktreflektionen och funderingar om Foucaults texter (inklusive punktlistan) ska vara inne på Athena senast söndag 5 april. Om du är aktiv i diskussionen och följer instruktionerna och visar att du kan anknyta till författarnas resonemang blir du godkänd på uppgiften.

Här är några länkar om makt i allmänhet och om Foucaults syn på makt i synnerhet som ni kan titta på som stöd och som tillägg till böckerna:

- 2 föreläsningar som handlar om makt i allmänhet:
https://www.youtube.com/watch?v=c_Eutci7ack och
https://www.youtube.com/watch?v=s71_waH3a94.

- 2 andra föreläsningar som tar sig an Michel Foucaults idé om makt
<https://www.youtube.com/watch?v=keLnKbmrW5g> och
<https://www.youtube.com/watch?v=AXyr4Zasdkg&t=1s>.
- På kurshemsidan hittar du även en länk till en föreläsning av Ulf Olsson om makt och styrning.

Moment 2: litteraturdiskussion på Athena 2 – skola och arbetsliv

Syftet med detta kursmoment är att tillsammans får en bättre uppfattning om makt- och påverkansprocesser i skola och arbete som ett underlag till examination 1.

Litteratur - läs följande:

- Alvesson & Due Billing (2011) Kön och organisation (Kap 1, 6, 9, 10)
- Lindblad & Lundblad (2015). Utbildning – makt och politik (Kap 2, 6, 8, 9)

Du får gärna även titta på följande som ett komplement:

- <https://urplay.se/program/204552-osynk-jante>: programmet "Osynk" på urplay.se handlar om kulturkrockar som kan uppstå i arbetslivet.
- <https://urplay.se/serie/206290-jobba-sova-do>: programmet "Jobba, sova, dö" på urplay.se är en existentiell och filosofisk programserie om människans relation till arbetet. Förr, nu och i framtiden. Vi hör människor från landets alla hörn samt forskare, psykologer och filosofer tänka kring jobbets betydelse och förändring.

Följande frågor ska ni diskutera:

"Kön och organisation" – Alvesson & Due Billing

1. I kapitel 6 diskuteras begreppet organisationskultur. Hur konstrueras kön med hjälp av riter, materiella kulturavtryck och språk? Vad har ni i gruppen för erfarenheter av organisationskulturer och vilka former av maskuliniteter och femininiteter möjliggjordes då?
2. I boken finns en tråd där författarna hävdar att det finns en risk att både överskatta och underskatta värdet av kön inom forskning. Vad ger författarna för förslag för att motverka detta? Hur vill de se framtidens forskning? (Se kap 9 och 10). Hur ser ni på författarnas förslag – fördelar/nackdelar?

"Utbildning. Makt och politik" – Lindblad & Lundahl

3. I kapitel 2 beskrivs olika institutionella logiker. Vad handlar de om och hur styr de skolan? Resonera kring vilka styrningskrafter/ vilken dynamik samspelet mellan olika logiker sätter igång, gärna utifrån egna erfarenheter.
4. I kapitel 8 beskrivs hur skolan har hamnat under marknadens styre, med stora konsekvenser för skolans elever, personal och kvalitet. Problematiska begreppen valfrihet och privatisering. I detta sammanhang – vad talar för, vad emot att skolans marknadskoppling är eftersträvarvärd?
5. Resonera kring om det kan finnas samband mellan marknadens styre och å ena sidan struktur- och aktörsförändringar (kap. 9) och å andra den sista lösningen på differentieringsfrågan (kapitel 6) samt vilka du kan se? Kan du möjligtvis knyta till egna erfarenheter?

Varje gruppmedlem väljer att lyfta en av frågorna (ej samma fråga, så först till kvarn...) och starta ett resonemang i anslutning till frågan som de andra utvecklar vidare med diskussionsinlägg. Detta betyder att alla gör var sitt inlägg och deltar också i den efterföljande diskussionen. Här ska du som gruppmedlem gå in under varje tråd i din grupp (förutsatt att tråden läggs in under den utsatta tiden) och bidra till diskussionen. Du som skapat tråden har också ett ansvar att ibland knyta tillbaka till dem som svarar på ditt inlägg för att diskussionen ska fortlöpa och utvecklas. Frågorna kan vara fler än gruppmedlemmar och alla frågor behöver då inte lyftas upp.

Diskussionen äger rum på Athena mellan 6 och 19 april (över påskhelgen). Se till att starta upp din tråd om frågan senast 9 april. Om du är aktiv i diskussionen och följer instruktionerna och visar att du kan knyta till litteraturen blir du godkänd på uppgiften.

Moment 3: litteraturdiskussion på Athena 3 - Lenz Taguchi & Normkritisk pedagogik

Syftet med kursmomentet är att få en förståelse av de teoretiska perspektiven och begreppen som nämns i boken av Lenz Taguchi samt i boken om normkritisk pedagogik inför examination 2.

Litteratur:

- Hillevi Lenz Taguchi (2014): In på bara benet.
- Bromseth, Janne (2010): Normkritisk pedagogik – rötter och fötter (kapitel 1). I: Bromseth, J. & Björkman, L. (red.) (2019). Normkritisk pedagogik. Perspektiv, utmaningar och möjligheter.

Du får gärna även titta på följande som ett komplement:

- <https://www.youtube.com/watch?v=l89zZuh3sD8&t=371s>: Föreläsning om Normkritik med Lotta Björkman
- https://www.youtube.com/watch?v=rBThJE_z7Pw: Klara Dolk om "Bångstyriga barn - genuspedagogik, normkritisk praktik och barns motstånd" om pedagogisk praktik på förskolan

Gör sedan såhär:

- a) Varje person i gruppen väljer 2 begrepp från följande lista (ej samma begrepp, så först till kvarn):
 - Feministisk poststrukturalism
 - Diskursiva konstruktioner
 - Subjektivitet
 - Subjektifikationsprocess
 - Dominerande diskurser/motdiskurser
 - Positionering
 - Normkritik
 - Andrafiering
 - Intersektionalitet
 - Toleranspedagogik
- b) Skriv sen en definition av begreppet och påbörjar en diskussion genom att tolka ditt begrepp med tanke på makt i samhället och arbetsliv (ca ½ sida per begrepp).
- c) Denna text ska du lägga upp i en tråd per begrepp i diskussionsforumet (under Planeringar – Delmoment i kursen – Kursmoment 3).
- d) Sedan ska ni diskutera era respektive definitioner/tolkningar antingen på diskussionsforumet genom att dela med era reflektioner och funderingar utifrån Lenz Taguchi och Bromseth i varje diskussionstråd. Ett alternativ är att diskutera detta med hjälp av Skype, Messenger, telefon, högtalartelefon etc. Ifall ni väljer att **inte** diskutera på Athena behöver ni sedan skriva en gemensam sammanfattning (2-3 sidor) av er diskussion och reflektion om varje begrepp (!) som ni lägger upp i forumet på Athena.

Avsluta detta kursmoment med att **ni som grupp skriver en lista** där ni i punktform vad som var det viktigaste ni tar med från momentet och vad som känns fortfarande oklart. Denna lista ska sedan lämnas in på inlämningsytan under Planeringar – Delmoment i kursen – Kursmoment 3 på Athena.

Diskussionen äger rum på Athena 28/4-12/5. Se till att tråden startas upp senast 30 april och att allas reflektioner/tankar (inklusive punktlistan) är inne på Athena senast tisdag 12/5. Om du är aktiv i diskussionen och följer instruktionerna och visar att du kan anknyta till författarnas resonemang blir du godkänd på uppgiften.

Moment 4: litteraturdiskussion på Athena 4 – Ambjörnsson eller Harnett, Jönson, Wästerfors

Syftet med den andra litteraturdiskussionen är att få en förståelse för vilka former makt- och påverkansprocesser kan inta inom en viss miljö (äldreboende i Harnett, Jönson och Wästerfors) eller angående ett vanligt vardagsfenomen (färgen rosa i Ambjörnsson) i samhället.

Litteratur (antingen/eller):

- Ambjörnsson, F. (2011). Rosa: den farliga färgen.
- Harnett, T., Jönson, H. & Wästerfors, D. (2012). Makt och vanmakt på äldreboende.

Gör såhär i gruppen:

- a) Välj vilken bok ni skulle vilja prata om: Ambjörnsson eller Harnett, Jönson och Wästerfors.
- b) Alla i gruppen ska sedan läsa respektive bok och välja en av diskussionsfrågorna (ej samma fråga, så först till kvarn...). Frågorna kommer att läggas ut på kurssidan senast 1 maj under Planeringar – Delmoment i kursen – Kursmoment 4.
- c) Själva diskussionen äger rum på diskussionsforum på Athena mellan 13 och 24 maj. Varje gruppmedlem startar en tråd i diskussionsforum med ett resonemang i anslutning till "sin fråga" som de andra utvecklar vidare med diskussionsinlägg. Alla gruppmedlemmar bidrar med inlägg under varje tråd. Frågorna kan vara fler än gruppmedlemmar och alla frågor behöver då inte lyftas upp. Tråden startas senast 15 maj.

Diskussionen äger rum på Athena 13-24/5. Tråden startas upp senast 15 maj. Om du är aktiv i diskussionen och följer instruktionerna och visar att du kan anknyta till författarnas resonemang blir du godkänd på uppgiften.

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på kursen ska studenten kunna:

- analysera praktiska verksamheters organisation och struktur ur ett samhälleligt maktperspektiv,
- analysera hur maktprocesser påverkar individers val och handlingar,
- analysera förhållandet mellan olika typer av styrdokument och den praktiska arenan.

Examination och betygskriterier

Uppgift 1 – individuell skriftlig uppgift om statlig styrning

Uppgift 1 fokuserar på lärandemål 3: att kunna analysera förhållandet mellan styrdokument och den praktiska arenan.

Uppgiften bedöms utifrån betygsskalan A-F. Betyget i denna uppgift väger inte lika tungt som betyget i uppgift 2.

På Skolverkets (www.skolverket.se) och regeringens hemsida (www.regeringen.se) kan du hitta exempel på statlig styrning. Är du verksam inom ett värdyrke kan dokument från Socialstyrelsen (www.socialstyrelsen.se) vara intressanta att granska. Det finns också många andra styrdokument som kan granskas. Välj något som intresserar dig och analysera styrningen. Vad vill man? Hur vill man uppnå det/hur styr man? Det kan t ex vara genom lagstiftning, genom ekonomiska satsningar på ett visst område och genom opinionsbildning. Närgranska gärna texten eller delar av texten, t.ex. vilka formuleringar används, vad signalerar dessa formuleringar, finns något som återkommer i texten, finns underliggande budskap etc. Fundera över hur styrningen kan relateras till tongivande diskurser i vår tid med stöd i kurslitteraturen. Resonera också om hur den statliga styrningen inom ditt valda område påverkar de lokala verksamheterna/ arbetsplatserna i det konkreta arbetet. Anknyt gärna till egna erfarenheter. Ta gärna upp hur den statliga styrningen kan relateras till lokala dokument, t ex skolplaner och verksamhetsplaner. Inledningsvis presenterar du ett syfte med texten, dvs. skriver fram vad det är du ska undersöka i texten.

Skriv en text som omfattar ca 2-3 sidor, (exklusive försättsblad och referenslista), textstorlek Times New Roman 12, radavstånd 1,15. Dokumentet ska vara i format doc, docx eller pdf. I referenserna ska du ange sidhänvisningar, även om det inte är direkta citat. Var noga med att skriva referenser på ett genomgående lika sätt. Du måste ha med referenser till Lindblad & Lundahl (2015) och får gärna använda någon/några av texterna som nämns som frivillig läsning när de passar in i området som du

skriver om. Ladda upp uppgiften på Athena under Planeringar – examinationer – examination 1 senast 27:e april kl. 23:59.

Betygskriterier Uppgift 1

Betyg	Studenten visar på förmågan att ...
A – utmärkt	... kunna analysera styrdokument samt förhållandet mellan styrdokument och den praktiska arenan på ett utmärkt sätt. Texten präglas av fördjupad analys, problematisering, självständiga resonemang samt utmärkta kopplingar till kurslitteraturen. Texten skall vara väldisponerad, med tydliga och välskrivna referenser och med språkbehandling som utmärks av klarhet.
B – mycket bra	... kunna analysera styrdokument samt förhållandet mellan styrdokument och den praktiska arenan på ett mycket bra sätt. Texten präglas av mycket god analys samt nyanserade och självständiga resonemang samt mycket bra kopplingar till litteraturen. Texten skall vara väldisponerad, med tydliga och välskrivna referenser och med språkbehandling som utmärks av klarhet.
C – bra	... kunna analysera styrdokument samt förhållandet mellan styrdokument och den praktiska arenan på ett bra sätt. Texten innehåller goda analyser, resonemang med inslag av självständighet och bra anknytningar till kurslitteraturen. Texten skall ha god disposition, tydliga referenser och en bra språkbehandling.
D – tillfredsställande	... kunna analysera styrdokument samt förhållandet mellan styrdokument och den praktiska arenan på ett tillfredsställande sätt. Texten innehåller analys, egna resonemang samt anknytningar till kurslitteraturen. Texten skall ha tillfredsställande disposition, formalia utan större brister och ett godtagbart språk.
E – tilläckligt	... kunna analysera styrdokument samt förhållandet mellan styrdokument och den praktiska arenan på ett tillräckligt bra sätt. Texten innehåller analys, egna resonemang samt anknytningar till kurslitteraturen. Texten skall ha tillfredsställande disposition, formalia utan större brister och ett godtagbart språk.
Fx – otillräckligt	Texten behöver kompletteras. Tänkbara brister kan vara något av följande: Alltför få anknytningar till kurslitteraturen. Språkanvändning och/eller disposition gör att delar av texten är svår att förstå. Referenser är felaktiga/saknas. Information om specifikt nödvändiga åtgärder ges i kommentarerna.
F – helt otillräckligt	Texten är otillräcklig. Tänkbara brister kan vara något/några av följande: Alltför få anknytningar till kurslitteraturen. Ej trovärdiga analyser. Egna reflektioner saknas. Framställningen ligger alltför nära författarens/författarnas. Språkanvändning och/eller disposition gör texten svår att förstå. Referenser är felaktiga/saknas. Information om specifikt nödvändiga åtgärder ges i kommentarerna.

Uppgift 2 - individuell skriftlig uppgift om maktprocesser

Uppgift 2 fokuserar på lärandemål 1 och 2:

- att kunna analysera praktiska verksamheters organisation och struktur ur ett samhällligt maktperspektiv
- att kunna analysera hur maktprocesser påverkar individers val och handlingar

Uppgiften bedöms utifrån betygsskalan A-F. Betyget i denna uppgift väger tyngre än det i uppgift 1.

I uppgiften ska du synliggöra att du uppfyller de förväntade studieresultaten. Ett förslag på hur du kan lägga upp texten är att du utgår från en verksamhet som du känner till, eller är intresserad av. Det kan vara en konkret arbetsplats eller en institution i samhället.

Institution beskrivs på detta sätt i Nationalencyklopedin:

”... inom samhällsvetenskapen benämning på de normer och regler som strukturerar mänskligt handlande till bestående eller återkommande beteendemönster. Institution är alltså närmast liktydigt med etablerad konvention. Institutioner kan vara formellt reglerade i lagen, som t.ex. skolan, men också utgöras av informella sedvänjor, vanor och traditioner. Erkända sociala institutioner är familjen, staten, marknaden, sjukvården, idrotten, vetenskapen, konsten, vissa helgdagar.”

Fundera över hur den valda verksamheten, institutionen eller en del av en institution är organiserad och strukturerad med hjälp av kursens teoretiska perspektiv och begrepp. Resonera om och analysera även hur individernas ageranden påverkas av verksamhetens/institutionens organisation och struktur, liksom hur individerna kan utöva påverkan på institutionerna. Egna erfarenheter kan i den här uppgiften ses som en slags empiri, dvs. en utgångspunkt för analys och diskussion, utifrån syftet att kunna göra kopplingar mellan praktiska erfarenheter och teorier/teoretiska begrepp. Det är mycket viktigt att du inledningsvis presenterar ett syfte med texten, dvs. skriver fram vad det är du ska undersöka i texten.

För att bli godkänd måste du använda dig av **minst 5 av de obligatoriska referenserna** men använd gärna fler. Skriv en text som omfattar ca 5-6 sidor, (exklusive försättsblad och referenslista), textstorlek Times New Roman 12, radavstånd 1,15. Dokumentet ska vara i format doc, docx eller pdf. I referenserna ska du ange sidhänvisningar, även om det inte är direkta citat. Var noga med att skriva referenser på ett genomgående lika sätt. Ladda upp uppgiften på Athena under Planeringar – examinationer – examination 2 senast 1:a juni.

Betygskriterier Uppgift 2

Betyg	Studenten visar på förmågan att ...
A – utmärkt	... metodiskt och systematiskt analysera och diskutera samhällliga maktrelationer och maktprocesser utifrån kursens teoretiska perspektiv med utmärkt litteraturförankring. Beskrivningar av perspektiv och begrepp kännetecknas av klarhet och bearbetning. Utöver detta präglas texten av fördjupade analyser, hög grad av självständighet samt en genomgående nyanserad och problematiserande argumentation. Texten skall vara väldisponerad, med tydliga och välskrivna referenser och med språkbehandling som utmärks av klarhet.
B – mycket bra	... metodiskt och systematiskt analysera och diskutera samhällliga maktrelationer och maktprocesser utifrån kursens teoretiska perspektiv med mycket god litteraturförankring. Beskrivningar av perspektiv och begrepp kännetecknas av klarhet och bearbetning. Utöver detta präglas texten av välgjorda analyser, hög grad av självständighet och nyanserad argumentation. Texten skall vara väldisponerad, med tydliga och välskrivna referenser och med språkbehandling som utmärks av klarhet.
C – bra	... metodiskt analysera och diskutera samhällliga maktrelationer och maktprocesser utifrån kursens teoretiska perspektiv med god litteraturförankring. Beskrivningar av perspektiv och begrepp kännetecknas av klarhet och bearbetning. Utöver detta präglas texten av viss självständighet, tydlighet och logisk argumentation. Texten skall vara väldisponerad, med tydliga referenser och med språkbehandling som utmärks av klarhet.
D – tillfredsställande	... tydligt analysera och diskutera samhällliga maktrelationer och maktprocesser utifrån kursens teoretiska perspektiv med god litteraturförankring. Därutöver krävs att texten har en röd tråd, tydliga referenser och ett godtagbart språk.
E – tilläckligt	... adekvat analysera och diskutera samhällliga maktrelationer och maktprocesser utifrån kursens teoretiska perspektiv med kopplingar till

	litteraturen. Därutöver krävs att texten har en läsbar struktur, formalia utan större brister och ett godtagbart språk.
Fx – otillräckligt	Texten behöver kompletteras. Alltför få anknytningar till kurslitteraturen. Språkanvändning och/eller disposition gör att delar av texten är svår att förstå. Referenser är felaktiga/saknas. Information om specifikt nödvändiga åtgärder ges i kommentarerna.
F – helt otillräckligt	Texten är helt otillräcklig. Tänkbara brister kan vara något av följande: Du utelämnar något av de centrala perspektiven och hänvisar inte till de obligatoriska titlarna. Beskrivningen av perspektiven är inte korrekt. Din framställning ligger alltför nära författarens/författarnas. Analyserna där du knyter samman fenomen med teoretiska perspektiv saknas eller är inte trovärdiga. Din språkanvändning och/eller din disposition gör texten svår att förstå. Referenser är felaktiga. Information om specifikt nödvändiga åtgärder ges i kommentarerna.

Plagiat

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, sk. självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinären den behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinären den finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor och disciplinnämnden.

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut. Länk till kursvärderingen läggs antingen ut på Athena eller skickas på mejl till samtliga registrerade studenter.

Lärare och administratör

Om du har frågor om kursens innehåll och uppgifter, kontakta kursansvarig lärare Pelle Pelters som enklast nås via e-post: pelle.pelters@edu.su.se.

Vid administrativa frågor som rör t.ex. registrering, studieavbrott etc., kontakta kursadministratör Marcus Biegert: marcus.biegert@edu.su.se.

Support för lärplattformen Athena hittar du på Serviceportalen på universitets hemsida: <https://serviceportalen.su.se/sv-se>

För teknisk support kan du vända dig till hit: <https://www.su.se/utbildning/studentervice/mitt-universitet>

Kurslitteratur

Obligatorisk litteratur

Alvesson, M. & Due Billing, Y. (2011). Kön och organisation. Lund: Studentlitteratur (Kap 1, 6, 9, 10)

Ambjörnsson, F. (2011). Rosa: den farliga färgen. Stockholm: Ordfront.

Axelsson, T. & Qvarsebo, J. (2017). Maktens skepnader och effekter: maktanalys i Foucaults anda. Lund: Studentlitteratur.

Bromseth, J. & Björkman, L. (red.) (2019). Normkritisk pedagogik. Perspektiv, utmaningar och möjligheter. Lund: Studentlitteratur (kap 1).

Börjesson, M. & Rehn A. (2009). BeGreppbart: Makt. Malmö: Liber.

Foucault, M. (2003). Governmentality + The birth of biopolitics. In: Rabinow, P. & Rose, N. (eds.) The essential Foucault: selections from essential works of Foucault, 1954-1984. New York: New Press.

Harnett, T., Jönson, H. & Wästerfors, D. (2012). Makt och vanmakt på äldreboende. Lund: Studentlitteratur.

Lenz Taguchi, H. (2014). In på bara benet. En introduktion till feministisk poststrukturalism och subjektivitetsteori. Malmö: Gleerups.

Lindblad, S. & Lundblad, L. (red.) (2015). Utbildning – makt och politik. Lund: Studentlitteratur. (Kap 2, 6, 8, 9)

Ambjörnsson (2011) och Harnett, Jönson Wästerfors (2012) är alternativa läsningar. Studenter ska läsa antingen den ena eller andra under kursmoment 4.

Frivillig läsning

Acker, J. (2009). From glass ceiling to inequality regimes. In *Sociologie du travail* 51, 199-217.

Connell, R. W. (2006). Glass Ceilings or Gendered Institutions? Mapping the gender Regimes of Public Sector Worksites. *Essays on Equity, Gender and Diversity*.

Fornäs, J. (2005). Röster som gjorde skillnad. Korsande identifikationer i folkhemmets populärkultur. I *Kvinnovetenskaplig tidskrift* 2-3, 57-68. (12)

Rosén, M. (2010). Likabehandlingslagstiftning och normkritisk potential – möjligheter och begränsningar. I: Bromseth, J. & Darj, F. (Red.) Normkritisk pedagogik. Makt, lärande och strategier för förändring. Centrum för genusvetenskap. Uppsala universitet, sid. 55-84. (30)

Santoro, N. (2009). Teaching in culturally diverse contexts: what knowledge about "self" and "others" do teachers need? *Journal of Education for Teaching*, Vol. 35, no 1, 33-45.

Eventuell ytterligare kapitel ur Bromseth, J. & Björkman, L. (red.) (2019) Normkritik. Lund: Studentlitteratur.

Eventuell ytterligare kapitel i Alvesson, M. & Due Billing, Y. (2011). Kön och organisation. Lund: Studentlitteratur.